

Univerzita Karlova v Praze
Právnická fakulta

**Založení společnosti s ručením omezeným v porovnání s private limited company by
shares**

Studentská vědecká a odborná činnost

Kategorie: magisterské studium

2014

VII. Ročník SVO

Autor: Zdeněk Boukal

Konzultant: Ing. Jan Pokorný

Vědecký seminář : Ekonomika a řízení firmy

estné prohlášení a souhlas s publikací práce

Prohlašuji, že jsem práci předkládanou do VII. ročníku Studentské vědecké a odborné společnosti (SVO) vypracoval(a) samostatně za použití literatury a zdrojů v ní uvedených. Dále prohlašuji, že práce nebyla ani jako celek, ani z podstatné části dříve publikována, obhájena jako součást bakalářské, diplomové, rigorózní nebo jiné studentské kvalifikační práce a nebyla předložena do předchozích ročníků SVO a jiné soutěže.

Souhlasím s užitím této práce rozšiřováním, rozmnožováním a sdělováním ve společnosti v neomezeném rozsahu pro účely publikace a prezentace PF UK, včetně užití třetími osobami.

V dne

.....

Anotace

Založení společnosti je zásadním krokem na cestě k podnikání. Práce pojednává o celém procesu vzniku české společnosti s ručením omezeným a porovnává ho se vznikem private limited company by shares, která existuje v britském právu. Jejím cílem je ukázat společné znaky a rozdíly obou právních konstrukcí ve světle nedávné novelizace českého občanského práva.

Annotation

Formation of a company is a vital step on the road to entrepreneurship. The topic of this work is the process of formation of a Czech company with limited liability and then its comparison to the formation of a private limited company by shares that we can find in British law. Its goal is to show common features and differences both legal structures share in the light of the recent changes to Czech civil law.

Úvod.....	6
1. Společnost s ručením omezeným	8
1.1 Obecná charakteristika	8
1.2 Právní úprava společnosti s ručením omezeným před 1. 1. 2014.....	8
1.3 Právní úprava společnosti s ručením omezeným po 1. 1. 2014.....	9
1.4 Právní jednání zakládající společnost s ručením omezeným.....	9
1.5 Vznik společnosti s ručením omezeným	9
2. Založení fiktivní společnosti s ručením omezeným	10
2.1 Cíl druhé části.....	10
2.2 Přípravná opatření	10
2.3 Správce vkladu	11
2.4 Sepsání zakladatelské listiny	11
2.5 Získání živnostenského oprávnění	11
2.6 Podání návrhu na zápis do obchodního rejstříku.....	12
2.7 Registrace na finančním úřadu	12
2.8 Shrnutí procesu založení společnosti s ručením omezeným.....	12
2.9 Ready-made společnosti.....	13
2.10 Custom-made společnosti.....	13
3. Private limited company by shares.....	14
3.1 Obecná charakteristika	14
3.2 Právní úprava private limited company by shares.....	14
3.3 Právní jednání zakládající private limited company by shares.....	14
3.4 Vznik private limited company by shares	15
4. Založení fiktivní private limited company by shares	16
4.1 Cíl čtvrté části.....	16
4.2 Přípravná opatření	16
4.3 Memorandum of association	16
4.4 Articles of association	17
4.5 Registrace společnosti	17
4.6 Registrace u finančního úřadu	18
4.7 Shrnutí procesu založení private limited company by shares.....	18
4.8 Využití agenta pro založení private limited company	18
5. Shrnutí a porovnání obou právních konstrukcí	19
5.1 Rozdíly v základním kapitálu.....	19

5.2 Jméno společnosti a sídlo společnosti	19
5.3 Počet zakladatelů a rozložení funkcí	19
5.4 Zakladatelská listina/smlouva a Memorandum of association	19
5.5 Stanovy a Articles of association.....	20
5.6 Zapsání do obchodního rejstříku	20
5.7 Založení společnosti s ručením omezeným a private limited company by shares	21
5.8 Počet založených společností v České republice a ve Spojeném Království pro roky 2009 až 2011	21
Závěr.....	23
Zdroje	24

Úvod

Součástí novelizace Občanského zákoníku byla i změna úpravy zabývající se společností s ručením omezeným. Důsledkem této novely je zmírnění požadavků na založení tohoto typu společnosti a s tím související v větší míře volnosti rozhodnutí zakladatelů ohledně chodu dané společnosti. Došlo tedy k většímu přiblížení s ostatními evropskými úpravami. Právě díky nové úpravě civilního práva se stalo téma zakládání podniků velmi aktuální a přijde mi proto přirozené porovnat, jaké jsou rozdíly v procesu vzniku české společnosti s ručením omezeným v porovnání s britskou private limited company by shares, se kterou je, dle mého názoru, možno shledat nejvíce shodných znaků.

A kolik v mé práci zmíním úpravu společnosti s ručením omezeným před novelou občanského zákoníku, nebude porovnání vzniku podle staré a nové úpravy ústředním bodem mé práce, v důsledku toho se proto budu zabývat primárně založením společnosti podle novelizovaného znění. Hlavním cílem mé práce je tedy představit proces založení obou typů společností a srovnat jejich rozdíly s hlavním zaměřením na náročnost a nákladnost a vliv těchto faktorů na počet zakládaných společností. Následný chod společnosti není pro tuto práci stejně důležitý a nebudu se jím tedy hlouběji zabývat.

Oba druhy podniku jsou téměř výlučně zastoupeny malými a středními podniky, a proto je možno označit jednoduchost a přístupnost za klíčové prvky, pro které se stávají tyto typy společností, tj. česká společnost s ručením omezeným a anglická private limited company by shares, snadno využitelné v praxi. Právě proto jsou v obou zemích tyto konstrukce nejvyužívanější formou obchodní společnosti¹, což bylo také jedním z důvodů, pro které jsem si dané téma vybral. Ke splnění cíle své práce nejduhově, alespoň částečně, představím legislativu upravující obě právní formy a poté projdu procesem založení fiktivní společnosti v obou právních systémech.

Práce je rozdělena do pěti částí, z nichž první se věnuje společnosti s ručením omezeným z legislativního hlediska. Ve druhé části budu zakládat fiktivní společnost v rámci této legislativy. Třetí a čtvrtá část se bude zabývat těmi samými tématy ovšem v právním

¹<http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/Duvodova-zprava-k-ZOK.pdf> strana 38 a

https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/31676/11-1399-guide-legal-forms-for-business.pdf strana 4

rámci private limited company by shares s ohledem na britskou legislativu. V poslední části shrnu společné znaky a rozdíly obou konstrukcí.

1. Spole nost s ru ením omezeným

1.1 Obecná charakteristika

Spole nost s ru ením omezeným p edstavuje nejdominantn ější typ obchodní spole nosti v ěské republice. Pro svou jednoduchost a p ístupnost je právní konstrukce (viz. níže) využívána spíše menšími a st edními podniky. Práv ě t chto d vod ě založení spole nosti s ru ením omezeným pro b žného lov ka, jenž si hodlá založit firmu, nejvíce vhodné. Zm ny úpravy, která definuje spole nost s ru ením omezeným, jež p inesl nový ob anský zákoník, si daly za cíl dále zjednodušit její založení a chod².

Zákonný podklad pro definici spole nosti s ru ením omezeným je možno nalézt v §132 zákona 90/2012 Sb.: *(1) Spole nost s ru ením omezeným je spole nost, za jejíž dluhy ru í spole níci spole n a nerozdíln do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejst íku v dob , kdy byli v ítelem vyzváni k pln ní.*

(2) Firma obsahuje ozna ení "spole nost s ru ením omezeným", které m že být nahrazeno zkratkou "spol. s r.o." nebo "s.r.o."³. K založení spole nosti s ru ením omezeným sta í jeden spole ník a navíc podle nové úpravy je minimální pot ebný kapitál stanoven na 1 K . Tato výrazná zm na oproti p edchozí pot eb mít základní kapitál alespo 200 000 K velmi snižuje bariéry pro založení své vlastní spole nosti. Je to ovšem dostate né zp ístupn ní této konstrukce ve ejnosti, nebo je to stále, ve sv tle jiných evropských legislativ, složité založit svou vlastní spole nost? Pokusím se tuto otázku zodpov d t v dalších ástech mé práce a to alespo v porovnání s jejím nejbližším britským ekvivalentem.

1.2 Právní úprava spole nosti s ru ením omezeným p ed 1. 1. 2014

Hlavním p edpisem upravujícím spole nost s ru ením omezeným p ed novelou ú innou od 1. 1. 2014, byl zákon . 513/1991 Sb. (Obchodní zákoník), a to hlavn ě v § 56 až § 75c, které upravovaly obecná ustanovení platná pro všechny obchodní spole nosti a následn ě v § 105- § 153, které se zabývaly p ímo spole ností s ru ením omezeným. Všechny p edpisy, které upravovaly podmínky založení spole nosti s ru ením omezeným a její následný chod, bylo možno najít v Obchodním zákoníku.

² <http://obcanskyzakonik.justice.cz/obchodni-korporace/konkretni-zmeny/spolecnost-s-rucenim-omezenym/>

³ http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/ZoK_interaktiv.pdf strana 51

1.3 Právní úprava společnosti s ručením omezeným po 1. 1. 2014

Novela občanského zákoníku rozdělila legislativu upravující společnost s ručením omezeným do dvou zákonů. Jedním z těchto předpisů je zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který pokládá základy a principy fungování právnických osob, druhým předpisem je potom zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích, jenž v souladu s občanským zákoníkem přímo upravuje založení, chod a jednotlivá specifika společnosti s ručením omezeným.

V Občanském zákoníku se právnickými osobami zabývají ustanovení § 118- § 418. Pro účely mé práce jsou však stěžejní § 122- § 131, jenž popisují samotný průběh založení právnické osoby a upravují základní požadavky pro založení, například náležitosti zakladatelského jednání. Zákon o obchodních korporacích upravuje právní formu společnosti s ručením omezeným a to v § 1- § 14 týkajících se obecných společných ustanovení a poté v § 132- § 242, z nichž se samotným založením zabývají § 6, 8-10 a § 146. Pokud se jedná o společnost jednoho společníka, využije se i § 11.

Dalším důležitým zákonem je č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon, který upravuje získávání oprávnění k živnosti a její provoz.

1.4 Právní jednání zakládající společnost s ručením omezeným

Právním jednáním, jenž zakládá společnost s ručením omezeným, je podepsání zakladatelské smlouvy v případě, že společnost zakládá více společníků, nebo sepsáním zakladatelské listiny v případě, že je společníků jen jeden, podle § 8 zákona č. 90/2012 Sb. Stejný předpis také stanoví, že obě listiny, tedy zakladatelská smlouva i zakladatelská listina musí mít podobu ve stejné listině, tedy je nutno, aby byly provedeny zápisem u notáře. Podstatné náležitosti zakladatelské smlouvy podrobněji stanovuje § 146 téhož zákona, přičemž platí, že požadavky na zakladatelskou listinu jsou obdobné.

1.5 Vznik společnosti s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným vzniká zapsáním do obchodního rejstříku. Pro podání návrhu na zápis do obchodního rejstříku je v § 9 zákona o obchodních korporacích stanovena lhůta 6 měsíců od založení společnosti nebo 90 dnů od obdržení živnostenského oprávnění.

2. Založení fiktivní společnosti s ručením omezeným

2.1 Cíl druhé části

V této části se pokusím předvést celý proces založení společnosti s ručením omezeným jedním společníkem, a to od povodních právních opatření až po zápis do obchodního rejstříku. Příklad je zcela fiktivní, nevztahuje se proto přímo na žádnou reálnou existující společnost, eventuální podobnost je čistě náhodná. Mým cílem je ukázat na konkrétním případě, čím vším je nutné projít předtím, než vznikne společnost s ručením omezeným.

2.2 Právní opatření

Jedním z prvních úkonů při zakládání společnosti je výběr názvu, nalezení vhodného sídla společnosti a přesné určení předmětu nebo činnosti podnikání. V našem případě je název společnosti *Vše pro reklamu, s.r.o.*, sídlo společnosti se bude nacházet v Praze a předmětem podnikání je volná živnost číslo 66, tedy reklamní činnost, marketing a mediální zastoupení. Je nezbytné, aby jméno společnosti obsahovalo buď s.r.o. nebo přímo společnost s ručením omezeným. Název společnosti nesmí být zaměnitelný s obchodní firmou jiného podnikatele a je proto třeba nezbytně zkontrolovat si svůj vybraný název na stránkách www.justice.cz⁴, které umožňují nahlédnutí do obchodního rejstříku, a v něm si mohou ověřit dostupnost mnou vybraného jména, tedy mohou zkontrolovat, že mnou preferovaný název společnosti není názvem společnosti jiné či nenese-li nějaký z již existujících společností obdobný název, který je s tím mnou zamýšleným lehce zaměnitelný. Potom, co si v obchodním rejstříku ověřím, že *Vše pro reklamu, s.r.o.* je volné a mohu ho použít jako obchodní název mé budoucí společnosti, pokračuji následujícími kroky.

Jako sídlo společnosti budu využívat nebytové prostory v Pařížské ulici na Praze 1, jež vlastním. Nepotřebuji tedy souhlas s umístěním sídla, který je nezbytný pro zapsání do obchodního rejstříku, ale pro pozdější splnění požadavků na prokázání oprávnění užívat tyto prostory jako sídlo společnosti postačí výpis z katastru nemovitostí. Pokud bych adresu sídla měl pouze v pronájmu, bylo by nutné dokázat, že mám alespoň užívací právo, které je nutno získat od majitele nemovitosti, která je mnou zamýšlena jako sídlo společnosti.

Pro tuto chvíli je dostatečné mít vybraný předmět podnikání, živnostenská oprávnění je možno sehnat až po sepsání zakladatelské listiny, tzn. pro sepsání zakladatelské listiny je nezbytný název společnosti spolu s vybraným sídlem společnosti.

⁴<https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-rozsirene>

2.3 Správce vkladu

Správce vkladu je právní opatření, které slouží k zajištění zaplacení základního kapitálu společnosti. Jelikož správcem vkladu může být i jeden ze zakladatelů, převezu v tomto případě danou povinnost na sebe. Založím tedy zvláštní bankovní účet, na který jsem povinen složit základní kapitál ve výši, která bude určena v zakladatelské listině, a opatřím si přímo od banky potvrzení o tom, že byl daný vklad vložen. Navíc musím pro další potřebu sepsat estné prohlášení, že jsem vklad doopravdy složil. V našem případě se bude jednat o 1 Kč⁵ a nebude tedy problémem zaplatit celou částku po podepsání zakladatelské listiny.

2.4 Sepsání zakladatelské listiny

Pro sepsání zakladatelské listiny musím využít služeb notáře. Zákonná úprava udává veškeré podstatné náležitosti zakladatelské listiny. Ty jsou shodné s náležitostmi zakladatelské smlouvy, ovšem z důvod existence pouze jednoho společníka je tento proces jednodušší. Důležitými body jsou výše základního kapitálu, v našem případě 1 Kč, tedy minimální výše povolená zákonem, splatnost daného základního kapitálu a určení zakladatele jménem a adresou. Dále je nutno uvést, koho zakladatel určí jednatelem, jaký je mu dán rozsah pravomocí a svobod k jednání. Pokud jsou tyto a další náležitosti⁶ zakladatelské listiny splněny, může být následně společnost založena.

2.5 Získání živnostenského oprávnění

Reklamní činnost, marketing a mediální zastoupení spadá do volných živností⁷ a nevyžaduje tedy prokazování žádné odborné ani jiné způsobilosti. Můžeme tedy živnost bez dalšího ohlásit na jakémkoliv živnostenském úřadu. Úřad následně provede zápis do živnostenského rejstříku ve lhůtu do 5 dnů od podání. Zápis do rejstříku podléhá poplatku 1000 Kč. V den doručení živnostenského oprávnění začíná běžet lhůta 90 dnů, kterou máme na podání návrhu na zápis do obchodního rejstříku. Pokud by tato lhůta marně uplynula, bude naše živnostenské oprávnění neplatné.

⁵Minimální výše základního kapitálu je 1 Kč podobně, jako je tomu například v úpravě francouzské. Maximální výše není omezena. Všechny náležitosti základního kapitálu jsou upraveny v zakladatelské listině.

⁶http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/ZoK_interaktiv.pdf strany 54 a 55

⁷Živnosti se rozlišují na volné a vázané. Živnostenský zákon určuje podmínky, které musíme splňovat k získání oprávnění k provozování vázaných živností.

2.6 Podání návrhu na zápis do obchodního rejstříku

Posledním krokem před vznikem společnosti je podání návrhu na zapsání do obchodního rejstříku. Nově se tento návrh podává vyplněním inteligentního formuláře na stránkách www.justice.cz, což celý proces usnadňuje a více zjednodušuje ve veřejnosti. Podpis na návrhu musí být úřední. Největší péčí při podání návrhu je povinnost přiložit k samotnému vyplněnému formuláři i listinu, které jsou nezbytné k přijetí návrhu soudem. V našem případě to je zakladatelské listiny, jakožto doklad o založení, výpis z živnostenského rejstříku, který prokazuje naše oprávnění podnikat, estné prohlášení správce vkladu a potvrzení banky o složení vkladu, výpis z katastru nemovitostí, který dokazuje, že jsem majitelem sídla, další estné prohlášení s úředním podpisem o tom, že jsem já, jakožto jednatel společnosti, zasloužilý k právním úkonům a o tom, že splňuji zákonné podmínky určené pro vykonávání funkce jednatele. Cena podání návrhu je 6000 Kč. Soud má na zápis do obchodního rejstříku 5 dnů a až po jeho úspěšném provedení společnost oficiálně vzniká.

2.7 Registrace na finanční úřad

V souvislosti se vznikem společnosti také vzniká povinnost nová, a to zaregistrovat ji na finanční úřad. Zákon nám pro to vyhradil lhůtu 30 dnů od vzniku a je důležité registrovat se u místního příslušného finančního úřadu. V našem případě je to Finanční úřad hl. m. Prahy – územní pracoviště pro Prahu 1. Úřad nám vydá osvědčení o registraci k dani a daňové identifikační číslo. Naší povinností je registrovat se k dani z příjmu právnických osob, zatímco registrace k dani z přidané hodnoty je dobrovolná a stává se nutností až ve chvíli, kdy náš obrát přesáhne částku 1 milion Kč za posledních 12 měsíců⁸.

2.8 Shrnutí procesu založení společnosti s ručením omezeným

Celý proces založení společnosti s ručením omezeným je zdlouhavý a složitý. I přes odstranění péčí, která existovala v nutnosti složit základní kapitál ve výši 200 000 Kč je pro širší veřejnost stále dosti nedostupný, a to hlavně z důvodů mnohých zázračných nejznámějších úředních a nedostatečné osvěty ze strany státu. Nenašel jsem žádný ucelený návod, který by se zabýval zakládáním společnosti s ručením omezeným a zároveň by jeho

⁸Upraveno v zákoně č. 235/2004 sb., zákon o dani z přidané hodnoty.

poskytovatelem byl stát⁹, jako je tomu například ve Velké Británii v souvislosti s private limited company by shares (viz. níže).

2.9 Ready-made společnosti

Alternativou k založení své vlastní společnosti je nákup ready-made společnosti s ručením omezeným, které umožňuje obejít celý proces za cenu vyšších nákladů. Na trhu existuje několik firem, které nabízejí již vytvořené společnosti k prodeji. Tato služba je většinou spojena i s možným pronájmem virtuálního sídla společnosti¹⁰. Společnost „na papíře“ sídlí na nějaké lukrativní adrese a může si tak zvýšit svou prestiž za cenu téměř minimálních nákladů. Pokud je podnikatelským problémem spíše nedostatek času, než peněz, je nákup ready-made společnosti jistě výhodnou alternativou. Existuje ovšem i nebezpečí nepoctivého prodejce ready-made společností, který využije neznalost začínajícího podnikatele a prodá mu společnost s dluhy, i jinými závazky, které nejsou na první pohled zřejmé.

2.10 Custom-made společnosti

Ne každému vyhovuje představa nákupu již vytvořené společnosti, a proto na trhu existují firmy, které nabízejí vytvoření společnosti přesně podle představy budoucího majitele. Tím se eliminuje nebezpečí zadluženosti ready-made společnosti, i nevyhovujících parametrů, zatímco stále dojde k ušetření času. Výhodou je rychlejší vyřízení celého procesu díky zkušenostem agentů, kteří společnost zakládají, nevýhodou je však vyšší cena než při osobním vyřízení.

⁹Portál www.businessinfo.cz sice obsahuje jakýsi návod na založení společnosti, ale údaje stále počítají s úpravou před novelizací.

¹⁰Pronájem virtuálního sídla společnosti je pronájem adresy pouze pro umístění sídla společnosti, nedochází většinou k fyzickému využívání prostor k provozování podnikání.

3. Private limited company by shares

3.1 Obecná charakteristika

Zákonnou úpravu private limited company by shares je možno naleznout v Companies Act 2006, a to v části první ve všeobecných ustanoveních.

Podle mého názoru je private limited company by shares nejbližším ekvivalentem české společnosti s ručením omezeným. Společníci zde ručí omezeně pouze ve výši vkladu. Každý společník je držitelem určitého podílu na společnosti, jako je tomu u jejího českého protějšku. Také je možné, aby společníkem byla jediná osoba.

Companies Act 2006¹¹ byl velice významnou novelou britského práva týkajícího se obchodních společností a velice zjednodušil proces jejich zakládání. Obdobou českého obchodního rejstříku v britském právu je Companies House¹², který se stará o registraci a další úkony týkající se obchodních společností.

3.2 Právní úprava private limited company by shares

Companies Act 2006 je právním předpisem upravujícím zakládání a chod všech obchodních společností. Založením společnosti se potom zabývá část druhá, ve které nalezneme veškeré nezbytné náležitosti potřebné k založení společnosti. Pro potřeby mé práce je dále důležité část týkající se zabývá nezpůsobilostí stát se editelkou z důvodů cizí státní příslušnosti¹³.

3.3 Právní jednání zakládající private limited company by shares

Private limited company by shares je založena jednou nebo více osobami ve chvíli, kdy podepíší Memorandum of association, neboli zakladatelskou smlouvu za předpokladu splnění požadavků podle Companies Act 2006. Memorandum of association musí obsahovat vliv všech signatářů založit společnost a v případě existence akcií, musí obsahovat jejich souhlas s vlastním alespoň jedné akcie. Memorandum of association musí mít formu podepsanou zákonem a musí být schváleno každým signatářem.

¹¹<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2006/46/contents>

¹²www.companieshouse.gov.uk

¹³Jedná se především o případy, kdy osoba navržená na funkci ředitele není bezúhonná.

3.4 Vznik private limited company by shares

Společnost vzniká registrací u Companies House. K registraci dojde, jestliže jsou splněny všechny zákonem dané podmínky a jsou doručeny všechny potřebné dokumenty. Jako osvědčení o založení společnosti se vydává Certificate of Incorporation.

4. Založení fiktivní private limited company by shares

4.1 Cíl tvrté ásti

Obdobn jako v ásti druhé se i zde pokusím projít procesem založení fiktivní společnosti, tentokrát ovšem v rámci britské právní struktury private limited company by shares. Budu ji zakládat jako ob an eské republiky a op t budu jejím jediným spole níkem. Spole nost je op t zcela fiktivní a nemá žádný základ v reálném sv t . Za nu op t s p ípravnými opat eními a celý p íklad ukon ím registrací u Companies House a britského finan ního ú adu HMRC¹⁴.

4.2 P ípravná opat ení

Stejn jako v p ípad společnosti s ru ením omezeným je pot eba vybrat jméno firmy a její sídlo, není však, na rozdíl od eské právní úpravy (viz. výše), pot eba p edem vybírat p edm t podnikání. Také není nutné shán t tém žádné dokumenty, protože založení společnosti je nejsnáze proveditelné p es webový formulá na stránkách Companies House¹⁵.

Mnou vybrané jméno pro společnost je *Advertising supplies limited*. K ov ení dostupnosti jména je nutné využít online databáze na stránkách Companies House¹⁶. Zde si m žeme ov it, zda-li námi vybrané jméno není již obsazeno jinou společností, i není-li název jiné společnosti obdobný a s námi zamýšleným názvem lehce zam nitelný. Podle britské legislativy je nutné, aby jméno firmy obsahovalo limited, i ltd, obdobn jako tomu v rámci eské právní úpravy.

Sídlo společnosti musí být umíst no v zemi, ve které prob hne registrace. Pro naše pot eby je tedy nezbytné sídlo v Anglii. Musí jít o reálnou adresu, na které jsme schopni p íjímat poštu. V našem p ípad se bude jednat o kancelá v Londýn , kterou máme v osobním vlastnictví.

4.3 Memorandum of association

Pro založení private limited company by shares, která užívá modelové articles of association¹⁷ není pot eba podepsat kopii zakladatelské smlouvy, ale sta í vyplnit formulá na

¹⁴<http://www.hmrc.gov.uk/>

¹⁵<https://ewf.companieshouse.gov.uk//runpage?page=welcome>

¹⁶ <http://wck2.companieshouse.gov.uk//wcfame?name=accessCompanyInfo>

¹⁷Anglická obdoba stanov.

webových stránkách Companies House. Celý proces je proto rozhodně jednodušší a rychlejší než je tomu u české společnosti s ručením omezeným.

4.4 Articles of association

Britské obchodní právo umožňuje využití standardizovaných stanov, při jejichž užití je možné dokončit celý proces registrace společnosti online bez nutnosti faktického zasílání dokumentů na sídlo jednotlivých úřadů. Důsledkem tohoto je značné urychlení celého procesu, další urychlení představuje fakt, že modelové stanovy jsou bezplatné a volně stažitelné na internetu na oficiálních internetových stránkách úřadů. Dojde-li k jejich úpravě, i použití stanov vlastních, musí se žádost o registraci podat poštou. Pro moji firmu využiji standardizované stanovy a moje společnost tak může být zaregistrována do 48 hodin za správné poplatky £15.

4.5 Registrace společnosti

Private limited company by shares je možné zaregistrovat u Companies House pomocí webového formuláře a vyřídit tak všechny potřebné formalities během několika minut.

V prvním kroku je třeba zadat několik základních informací jako je název společnosti a adresa sídla společnosti.

Druhým krokem jsou informace o editelích společnosti. Každá společnost musí mít alespoň jednoho editele a jednoho akcionáře. Pro mě jako jediným editelem a také jediným akcionářem. Musím tedy vyplnit jméno a adresu editele společnosti spolu s informacemi potřebnými pro digitální podpis¹⁸, který zde nahrazuje nutnost podpisu zakladatelské listiny. Je však možné přidat více než jednoho editele.

Základní kapitál se určuje v další kroku tohoto webového formuláře. Zde rozhodujeme o základním kapitálu společnosti a množství akcií, které emitujeme. Zároveň určíme práva každého vlastníka akcií. Po tom, co rozhodneme o základním kapitálu, je třeba vypsát držitele akcií. V našem případě jsem jediným vlastníkem já a musím tedy znovu zadat své jméno a adresu spolu s informacemi nezbytnými pro elektronický podpis.

Posledním krokem je dotaz na osobu podávající žádost o registraci. Tento úkon je totiž možné svěřit do rukou agenta, který společnost založí za nás. To ovšem není náš případ a tak vybereme možnost založení vlastníky společnosti. Po výběru této možnosti musíme potvrdit, že jsou splněny všechny požadavky podle Companies Act 2006 a, že jsme přijali Memorandum, které nám bylo automaticky vygenerováno.

¹⁸Ze sedmi nabízených možností je třeba vyplnit tři osobní údaje, které nás spolehlivě identifikují.

Tímto jsme se dostali k poslední části registrace a tím je závěrečná kontrola vložených údajů a poté platba poplatku ve výši £15, který pokrývá veškeré náklady na založení private limited company by shares.

4.6 Registrace u finančního úřadu

Dnem registrace začíná lhůta 3 měsíce, během kterých má každá nově vzniklá společnost povinnost zaregistrovat se u britského finančního úřadu. Tento úkon je možno provést online, ovšem je nutné mít Unique Taxpayer Reference¹⁹ (dále UTR), které je každé společnosti automaticky přiděleno a je doručeno poštou na adresu sídla společnosti. Spolu s UTR dopis od finančního úřadu obsahuje veškeré požadavky nezbytné pro registraci. Mimo základních informací o společnosti je nutné vybrat předem podnikání a zaregistrovat se jako plátcem daní.

4.7 Shrnutí procesu založení private limited company by shares

Jednoduché vyplnění webových formulářů je vše, co je potřeba k založení společnosti. Navzdory tomu, že legislativa upravující obchodní společnosti je relativně nepřehledná²⁰, vše je velice dobře vysvětleno na oficiálních stránkách britské státní správy²¹. To samé platí o stránkách Companies House a HMRC.

4.8 Využití agenta pro založení private limited company

Možnost využít agenta²² pro založení společnosti znamená, že je možné obdržet doplňkové služby k založení své společnosti, jako jsou například vázané stanovy, i certifikáty potvrzující vlastnictví akcií. Není to nezbytné, ale může to usnadnit základy společnosti. Většina agentů navíc nabízí možnost pronájmu prostor určených jako sídlo společnosti spolu s poštovními službami. To je velice výhodné pro zahraniční zájemce o společnost v Anglii, nebo zde nemusí vlastnit žádnou nemovitost a přesto mohou mít své sídlo například v Londýně.

¹⁹Britská obdoba identifikačního čísla.

²⁰Dle mého názoru je Companies Act 2006 velice nepřehledným zákonem.

²¹<https://www.gov.uk/limited-company-formation>

²²Companies House má oficiální seznam partnerů oprávněných zakládat s nimi společnost na stránkách: <http://www.companieshouse.gov.uk/toolsToHelp/formationAgents.shtml>

5. Shrnutí a porovnání obou právních konstrukcí

5.1 Rozdíly v základním kapitálu

Díky novele k 1. 1. 2014 se zásadní rozdíly mezi britskou a českou právní úpravou do značné míry smazaly. Pro private limited company by shares není určen žádný minimální kapitál a je to zcela na zakladateli jakou částku zvolí, což je srovnatelné s požadavkem 1 Kč pro českou společnost s ručením omezeným. Základní kapitál tedy není zásadní překážkou pro vznik ani jednoho typu společnosti.

5.2 Jméno společnosti a sídlo společnosti

Právní úprava jména společnosti je téměř totožná v obou právních systémech. Ani v jednom systému nelze použít název již existující společnosti, i název zamítelný se jménem jiné společnosti. V obou zemích je možné nahlédnout zdarma do veřejného rejstříku a ověřit si tak dostupnost názvu společnosti. Díky tomu je možné předem s orgány vyvíjejícími založení společnosti a ani jedna z právních forem tak není přesnější než ta druhá.

Sídlo společnosti je opět velice podobně upraveno u obou typů společností. U obou to musí být reálná adresa.

5.3 Počet zakladatelů a rozložení funkcí

Jeden zakladatel je dostačující k založení jak společnosti s ručením omezeným, tak private limited company by shares. Zároveň stačí jediný akcionář pro oba typy společností a jediný jednatel v případě české úpravy a jediný editel pro úpravu britskou. V obou případech tedy není problém, aby firma byla zcela v rukou jediného člověka. Ani v tomto bodě se legislativní úpravy obou států nijak zásadně neliší a nevytváří žádné specifické překážky pro založení společnosti.

5.4 Zakladatelská listina/smlouva a Memorandum of association

Česká úprava vyžaduje, aby zakladatelská listina i smlouva byla provedena formou veřejné listiny a je tedy potřeba využít služeb notáře k provedení notářského zápisu. Obsahuje veškeré nezbytné informace o společnosti, jejích podílech, kapitálu a zakladatelích. Memorandum of association je obdobou zakladatelské smlouvy, ale jeho vzor je však volně dostupný na internetu k vyplnění při podávání návrhu k registraci do obchodního rejstříku poštou, nebo je možné jeho sepsání a podpis zcela obejít vyplněním webového formuláře pro

registraci společnosti. Úprava zakladatelské smlouvy je v britském právu mnohem jednodušší a klade mnohem menší časové i peněžní náklady na zakladatele společnosti.

5.5 Stanovy a Articles of association

V české úpravě není nezbytné, aby společnost s ručením omezeným přijala stanovy, nebo její chod je dostatečně upraven v zákoně. Tato možnost tedy zůstává pouze dobrovolnou k další regulaci fungování společnosti nad rámec zákona. Pro private limited company by shares jsou articles of association nezbytnou náležitostí založení. Při procesu registrace je možné zdarma použít modelových stanov určených pro většinu společností. Zmínka modelových stanov, nebo použití vlastních, s sebou přináší nutnost podání návrhu na registraci poštou²³.

Britská úprava je v tomto případě přesnější a vytváří povinnost tam, kde na české straně chybí. Ovšem možnost použití modelových stanov téměř smazává rozdíly, jež tato úprava zakládá.

5.6 Zapsání do obchodního rejstříku

Registrace do obchodního rejstříku je asi nejmarkantnějším rozdílem při zakládání těchto dvou typů společností. Zatímco česká úprava vyžaduje podání na rejstříkový soud spolu s velkým množstvím papírů a poplatkem 6000 Kč, ta britská umožňuje online podání za poplatek pouze £15 a s mnohem menšími nároky na nezbytné informace. Vyřízení je také mnohem rychlejší u private limited company by shares, kde typická doba registrace je 48 hodin, zatímco u českého soudu je lhůta až 5 dnů.

Akoliv formulář k podání návrhu na zapsání do obchodního rejstříku je dostupný na stránkách rejstříku, jeho vyplnění a samotné podání je mnohem složitější než u jeho anglického ekvivalentu. Zároveň poplatek za zapsání je několikanásobně vyšší. Společnost s ručením omezeným je tedy mnohem složitější zapsat do obchodního rejstříku a to má negativní vliv na jednoduchost jejího vzniku.

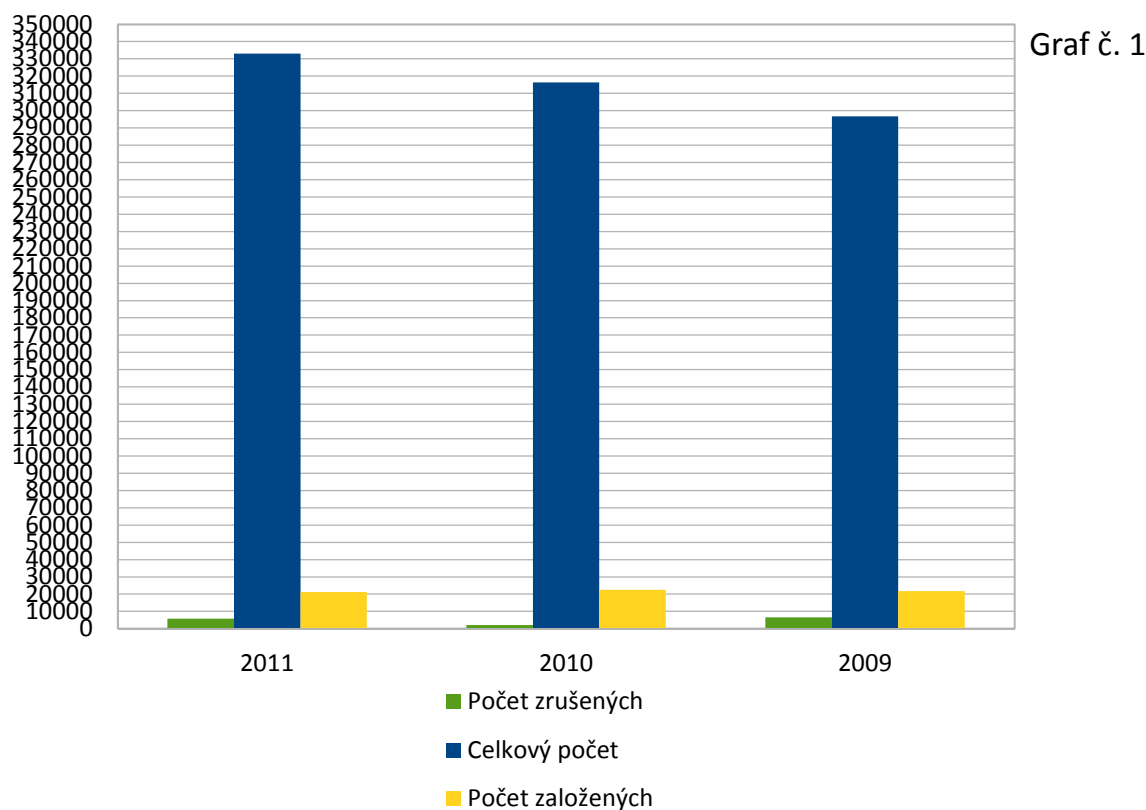
²³<http://www.companieshouse.gov.uk/infoAndGuide/companyRegistrationPaper.shtml>

5.7 Založení společnosti s ručením omezeným a private limited company by shares

Založit private limited company by shares je jednodušší, časově méně náročné a levnější, než platí pro její český ekvivalent. To z ní dělá mnohem přijatelnější formu podnikání pro začínající podnikatele a drobné společnosti. I přesto, že s novelou českého obchodního zákoníku došlo k jistému zmírnění podmínek, založení je stále, v porovnání s její anglickou verzí, neúměrně složité. Vznikají tedy překážky pro vstup na trh pro podnikatele. Nic ovšem nemá pouze negativní stránky a složitější úprava může omezit počet společností, jež nemají zcela ujasněný podnikatelský záměr a zakládají firmu jen proto, že je to snadné. Navíc složitější úpravu můžeme pojmout jako takový prvotní test kompetence k řízení firmy.

5.8 Počet založených společností v České republice a ve Spojeném Království pro roky 2009 až 2011

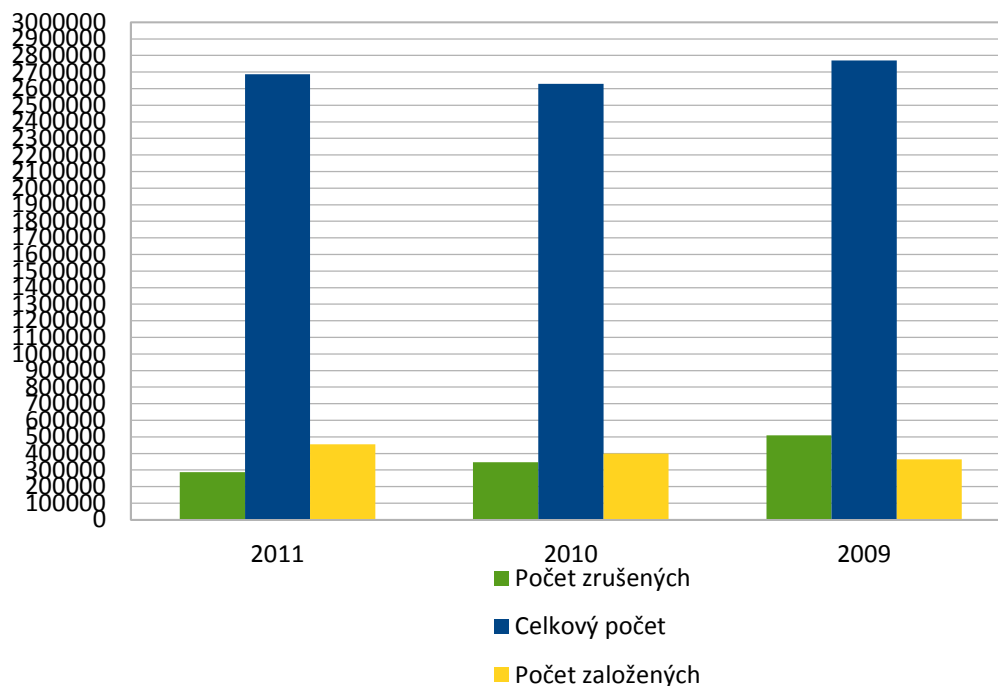
Graf 1 ukazuje počet založených, počet zrušených a celkový počet společností s ručením omezeným v České republice v letech 2009 až 2011. Počet společností s ručením omezeným na jednoho obyvatele je 0,031²⁴.

²⁴Hodnoty převzány z: <http://archiv.bisnode.cz/cz/archiv-tiskovych-zprav/315-tz120116>

Graf . 2 ukazuje počet založených, počet zrušených a celkový počet private limited company by shares ve Spojeném Království v letech 2009 až 2011. Počet private limited company by shares na jednoho obyvatele je 0,042²⁵.

Graf č. 2

Z důvodu nedostatku údajů z aktuálního roku nebylo možné vypracovat graf ukazující stav po novelizaci.

Ačkoli je založení společnosti v britském prostředí snazší, rozdíl mezi počty společností na jednoho obyvatele není nijak výrazný. Ovšem zásadní rozdíl je v počtu zrušených společností každý rok, kde private limited company by shares dosahují vzhledem k počtu založených společností za stejné období mnohem vyšších hodnot než je tomu u společností s ručením omezeným.

²⁵Hodnoty převzány z http://www.companieshouse.gov.uk/about/pdf/companiesRegActivities2011_2012.pdf

Závěr

Z mé práce vyplývá, že rozdíly mezi nároky na založení společnosti s ručením omezeným a private limited company by shares jsou výrazné, ale přesto se počet společností na jednoho obyvatele liší o pouhou setinu jednotky. Navzdory tomu je však počet zrušených společností v poměru k počtu založených za stejné období mnohem vyšší než u nás.

Vím, že by se proces založení společnosti s ručením omezeným mohl ještě více zjednodušit. Ačkoliv novelizace k 1. 1. 2014 byla podle mne v tomto ohledu krokem správným směrem, nebyla dostatečně razantní. Největší problém vidím v potřebě vypracování zakladatelské listiny notářem. Naopak souhlasím s vyšším poplatkem potřebným k zápisu do obchodního rejstříku a to z toho důvodu, že pokud by došlo k jeho odstranění, bylo by, podle mého názoru, zakládáno mnoho společností zbytečně a bez většího rozmyslu, protože by došlo přesně k opačnému stavu a cena by byla příliš nízká a založení moc snadné. Navíc je nezbytné pokrýt administrativní náklady, které soudu vznikají.

Zdroje

https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/31676/11-1399-guide-legal-forms-for-business.pdf

http://www.companieshouse.gov.uk/about/pdf/companiesRegActivities2011_2012.pdf

<http://archiv.bisnode.cz/cz/archiv-tiskovych-zprav/315-tz120116>

<https://www.gov.uk/limited-company-formation>

<http://www.hmrc.gov.uk/>

<http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/Duvodova-zprava-k-ZOK.pdf>

http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/ZoK_interaktiv.pdf

<http://obcanskyzakonik.justice.cz/obchodni-korporace/konkretni-zmeny/spolecnost-s-rucenim-omezenym/>

<http://www.businessinfo.cz/>